

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bölgələrə səfərləri çərçivəsində bir sıra sosial və iqtisadi xarakterli obyektlərin açılışı davamlı xarakter daşıyır. Belə ki, xəstəxanalar, yeni yollar, xidmət mərkəzləri və s. istifadəyə verilir. Bölgələrdə yeni müəssisələrinin fəaliyyətə başlaması işsizlik problemini aradan qaldırmaqla yanaşı, regionların malik olduğu potensialdan düzgün istifadə mexanizmlərini də üzə çıxarırlar. Dövlət başçısının tapşırıq və göstərişlərinə əsasən, son illərdə ölkəmizdə yollarının yenidən qurulması, mövcud yolların müasir səviyyəyə çatdırılması istiqamətində də çox mühüm layihələr icra olunub. Yeni yolötürürüləri, körpülər, tunellər, yerüstü və yeraltı piyada keçidləri inşa edilir.

Xatırladaq ki, bir müddət önce Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Quba rayonun Bakı-Quba - Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi (137 km)-Çiçi-Səbətlər-Qənidərə-Sırt Çiçi-Təngəaltı avtomobil yoluğun əsaslı təmiri da məhz ölkəmizdə bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlərin davamının göstəricisidir. Sərəncama əsasən, yeddi min nəfər əhalinin yaşıdığı 12 yaşayış məntəqəsinin birləşdirən Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi (137 km)-Çiçi - Səbətlər - Qənidərə - Sırt Çiçi - Təngəaltı avtomobil yoluğun əsaslı təmiri məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 10 yanvar tarixli 445 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il dövlət bütçəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.19.21-ci yarımbəndində göstərilmiş məbləğin ilkin olaraq 1,5 milyon (bir milyon beş yüz min) manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılib. İqtisadiyyat Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən avtomobil yoluğun əsaslı təmirinin davam etdirilmesi üçün zəruri olan maliyyə vəsaitini Azərbaycan Respublikasının 2026-ci il dövlət bütçəsi layihəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə nəzərdə tutacaqdır.

DÖRD MİN NƏFƏR ƏHALİNİN YAŞADIĞI KƏNDLƏRİ BİRLƏŞDİRƏN AVTOМОBİL YOLLARI

Dövlət başçısının digər Sərəncamı isə "Qaraməryəm-İsmayıllı-Şəki magistralını Oğuz rayonunun Calut, Mollalı, Yemişanlı, Dəymədərə, Tərkəş və Dəymədəagli kəndləri ilə birləşdirən avtomobil yollarının əsaslı təmiri ile bağlı tədbirlər haqqında"dir. Sərəncama əsasən, Qaraməryəm-İsmayıllı-Şəki magistralını dörd min nəfər əhalinin yaşıdığı Calut, Mollalı, Yemişanlı, Dəymədərə, Tərkəş və Dəymədəagli kəndləri ilə birləşdirən avtomobil yollarının əsaslı təmiri məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 10 yanvar tarixli 445 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il dövlət bütçəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.19.21-ci yarımbəndində göstərilmiş məbləğin ilkin olaraq 1,5 milyon (bir milyon beş yüz min) manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılib.

Bu gün heqiqətən də, Azərbaycanın her bir bölgəsi özünün yeni inkişaf mərhələsini yaşayır. İnkışaf və tərəqqi dövrünü yaşayan Azərbaycanda həyata keçirilən kompleks islahatlar, geniş quruculuq işləri və yaradılan güclü iqtisadiyyat ölkənin əsas inkişaf göstəriciləridir. İstər yeni sosial işə obyektlərinin, istərsə də digər infrastrukturların tikilməsi və yenilənməsi isə insanların sosial rifahının yüksəlişinə xidmət göstərir. Dövlət başçısının göstəriş və tapşırıqları ilə reallaşan isla-

Yol inkişafdır, yol mədəniyyətdir!

Dövlət başçısının Sərəncamları ilə avtomobil yollarının əsaslı təmiri yüksək səviyyədə davam etdirilir

hatlar bir daha təsdiqləyir ki, ölkəmizin gələcəyi, əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi, güzəranının yaxşılaşdırılması sahəsində atılan addimlar insanların xoşbəxt gələcəyinin təminatına yönəldilib.

NƏQLİYYAT SİSTEMLİ TƏKMİLLƏŞDİRİLİR

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və göstərişlərinə əsasən son illərdə ölkəmizdə yollarının yenidən qurulması, mövcud yolların müasir səviyyəyə çatdırılması istiqamətində çox mühüm layihələr icra olunub. Azərbaycanın regionlarında, paytaxt Bakıda yol-nəqliyyat infrastrukturunu müasirleşdirilir, avtomobil yolları şəbəkəsi yenidən qurulur. Yeni yolötürürüləri, körpülər, tunellər, yerüstü və yeraltı piyada keçidləri inşa edilir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı sərəncamlar ölkədə yol infrastrukturunun təzelənməsini daha da sürətləndirir. Ölkənin istehsal və sənayenin bütün sahələrinin inkişafı birbaşa olaraq yol örtüyünün hansı vəziyyətdə olmasına asılıdır. "Bakı şəhərində və etraf ərazilərdə nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsinə dair 2025-2030-cu illər üçün Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilmesi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin məlum Sərəncamı Bakı şəhərində və etraf ərazilərdə nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilmesi məqsədi daşıyır. İctimai nəqliyyatın əhəmiyyətinin genişləndirilməsi və nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi (yeni avtomobil yollarının tikintisi, müxtəlif səviyyəli yol qovşaqlarının inşası, avtobus və velosiped zolaqlarının çəkilməsi), alternativ nəqliyyat həllərinin (velosiped və kiçik elektrik nəqliyyat vasitələri) təşviqi, piyada hərəketinin təşviqi, eko-loji temiz nəqliyyat vasitələrindən istifadənin artırılması, yol hərəkəti təhlükəsizliyinin səviyyəsinin yüksəldilmesi kimi əhəmiyyətli məsələlər qeyd olunan Sənəddə əsas məqsəd olaraq qarşıya qoyulub.

Sərəncama əsasən, "Bakı şəhərində və etraf ərazilərdə nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsinə dair 2025-2030-cu illər üçün Dövlət Proqramı" Bakı şəhərinin Baş Planına (2020-2040) uyğun olaraq, Bakı şəhərinin və etraf ərazilərin nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsini, iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsini və insanların həyat keyfiyyətinin artırılmasını hədəfləyir. Dövlət Proqramı əhaliyə keyfiyyətli nəqliyyat xidmətləri göstərilməsi, ərazinin perspektiv inkişafı nəzərə alınmaqla yol hərəketinin bütün iştirakçılarının təhlükəsizliyinin təmin edilmesi, ümumi istifadədə olan nəqliyyat xidmətlərinin keyfiyyətinin, dayanıqlığının və əlçatanlığının artırılması, həmcinin fərdi mobil nəqliyyat vasitələrinin, nəqliyyat və piyada infrastrukturundan istifadənin müasir tə-

ləblərə cavab verən səviyyədə təmin edilməsi və nəqliyyatda rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi prinsipləri əsasında hazırlanmışdır. Məqsəd nəqliyyat sisteminin təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulan Bakı şəhərində və etraf ərazilərdə dayanıqlı nəqliyyat sisteminin qurulması, sərnişin mobilliyinin keyfiyyətinin artırılması və yol-nəqliyyat hadisələrinin, habelə ekologiyaya dəyən ziyanın həcmiin azaldılması üçün zəruri tədbirlər görülməsidir.

Sərəncamda qeyd olunduğu kimi, Dövlət Proqramı çərçivəsində nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi, ümumi istifadədə olan nəqliyyat növleri üzrə vahid ödəniş sisteminin tətbiqi və integrasiyası, rəqəmsal texnologiyalardan istifadə və innovativ həllərin tətbiqi əsas təminəcili amillərlə olaraq müyyən edilmişdir. Dövlət Proqramının icrası Bakı şəhərində və etraf ərazilərdə nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsini, şəhərdaxili sıxlığın azaldılmasını və geniş nəqliyyat şəbəkəsinin qurulmasını təmin etməklə yanaşı, ictimai nəqliyyatdan istifadənin səmərəliliyini artıracaqdır. Son on illiklərdə iri şəhərlərin artan əhalisi və şəhərtrafi ərazilərdə məskunlaşanların coxalması nəqliyyat sistemləri və mobillikle bağlı yeni çağırışların ortaya çıxmına səbəb olmuşdur.

20,8 MİN KM UZUNLUĞUNDAN YENİ YOLLAR TİKİLİB

Qeyd edək ki, ölkədə son illər ərzində yol-nəqliyyat infrastrukturunu sahəsində əhəmiyyətli islahatlar həyata keçirilmişdir. Şəhər ərazisindəki yol şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi, yeni yol kəsişmələrinin və körpülərin tikilməsi, həmcinin tixacların azaldılması məqsədilə müxtəlif layihələr icra edilmişdir. Bakıda əsas magistral yollarda təmir və bərpa işləri, habelə yol infrastrukturunun müasirəşdirilməsi yollarda nəqliyyat vasitələrinin artısına paralel olaraq aparılmışdır. Son 21 ildə Azərbaycan Respublikasında yol infrastrukturunun inkişafı sahəsin-

də əsas nailiyətlərdən biri ümumilikdə 20,8 min km uzunluğunda (o cümlədən 6,6 min km respublika əhəmiyyətli, 11,6 min km yerli əhəmiyyətli və 2,6 min km isə Bakı şəhərində) yeni yolların tikilməsi, yenidən qurulması və təmir olunmasıdır. Bundan əlavə, ümumi istifadədə və Bakı şəhərində olan avtomobil yollarında ümumilikdə 335 ədəd köprü və yol tətbiqçisi tikilmiş, 56 ədədi təmir edilmiş, 163 ədəd yeraltı və yerüstü piyada keçidi və 45 ədəd tunel tikilmişdir.

Eyni zamanda qeyd etmək lazımdır ki, işgaldən azad olunmuş ərazilərdə ümumi uzunluğu 3,4 min km təşkil edən 44 avtomobil yolu layihəsi icra edilir ki, onlardan ümumilikdə 0,3 min km (6 layihə tamamilə, 1 layihə isə qismən) tikilib başa çatdırılmışdır. Bakı şəhərində və etraf ərazilərdə mobilliyin artırılması və nəqliyyat axının daha səmərəli idarə olunması məqsədilə 4 parklanma zonası üzrə 18 min parklanma yeri yaradılmışdır. Görürləmiş işlər nəqliyyat vasitələrinin nizamlı şəkildə parklanması təmin etmək, yolda nəqliyyat sıxlığının azalmasına, eyni zamanda piyadalar üçün daha təhlükəsiz və rahat mühitin formalaşmasına xidmet edir.

Bundan əlavə, beynəlxalq nəqliyyat əlaqələrinin təmin olunması üçün həyata keçirilən M-1 Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi yeni avtomobil yolu, M-2 Bakı-Ələt-Qazax-Gürçüstanla dövlət sərhədi avtomobil yolu, 6 M-3 Ələt-Astara-İran İsləm Respublikası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolu, Şəki-Oğuz-Qəbələ və Füzuli-Şuşa (Zəfer yolu) kimi avtomobil yolu layihələri yüksək keyfiyyətli və təhlükəsiz hərəkət imkanları təqdim etmək, həm yerli, həm də beynəlxalq tranzit daşımalarının sürətini artırmağa və yükdaşımaların effektivliyini yüksəltməyə kömək etmişdir. Bakı şəhərində şəhərdaxılı və şəhərtrafi sərnişin nəqliyyatını asanlaşdırmaq məqsədilə icra edilmiş Bakı dairəvi avtomobil yolu, Büyükşor-Pirşağı, Zığ-Hava Limani, Hava Limanı-Mərdəkan-Zügülba, Büyükşor şəhəri, Mərdəkan şəhəri, H.Əliyev prospekti, Babək prospekti və 8 Noyabr prospekti layihələri şəhər və etraf ərazilər arasında əlaqələri sürətləndirək nəqliyyat infrastrukturun gücləndirilməsinə töhfə vermiş, sərnişinlərin rahat və təhlükəsiz hərəkətinə imkan yaratmışdır. Yol infrastrukturun qorunması və normalara uyğun olaraq nəqliyyat vasitələrinin oxuna düşən yüksək nəzarət məqsədilə magistral yollarda elektron tərəzilər quraşdırılmışdır.

2004-cü ildən başlayaraq, Azərbaycanda regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarının həyata keçirilməsi nəticəsində ölkəmizin hər bir bölgəsində genişməqasılı quruculuq işləri aparılıb. Azərbaycan yeni inkişaf dövrünə qədəm qoyub. Cənab Prezidentin mütəmadi olaraq regionlara səfərləri, burada görülən işlərlə tanışlıq, eləcədə tapşırıq və göstərişlərin vermesi ölkəmizin simasının tamamilə dəyişməsinə səbəb olub.

Göründüyü kimi, həm sosial, həm infrastruktur sahələrində, insanların rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində görülen işlər diqqəti çəkəndir. Azərbaycanın hər bir bölgəsində yeni, müasir tələblərə cavab verən infrastruktur yaradılır, elektrik stansiyaları tikilir, qaz və su kəmərləri çəkiliş, yollar salınır. Infrastrukturun yeniləşdirilməsi və inkişaf etdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər eyni zamanda insanların rahatlığı, firavan yaşayışı üçün həyata keçirilən sosialönümlü tədbirlərin mühüm tərkib hissəsidir.

Zümrüd BAYRAMOVA